

PROCEDURY DOTYCZĄCE ZNOWELIZOWANEJ USTAWY
O WSPIERANIU I RESOCJALIZACJI NIELETNICH
Z DNIA 9 CZERWCA 2022 ROKU

W sprawie nieletniego należy kierować się przede wszystkim jego dobrem, dążąc do osiągnięcia korzystnych zmian w osobowości i zachowaniu się nieletniego oraz zmierzając w miarę potrzeby do prawidłowego spełniania przez rodziców lub opiekuna ich obowiązków wobec nieletniego, uwzględniając przy tym interes społeczny.

W postępowaniu z nieletnim bierze się pod uwagę właściwości i warunki osobiste nieletniego, w szczególności wiek, stan zdrowia, poziom rozwoju psychicznego i fizycznego, cechy charakteru oraz sytuację rodzinną nieletniego, warunki wychowawcze i charakter środowiska, przyczyny i stopień demoralizacji, w tym rodzaj czynu zabronionego, a także sposób i okoliczności jego popełnienia oraz rodzaj czynu karalnego, a także sposób i okoliczności jego popełnienia

Przepisy ustawy stosuje się w zakresie:

- 1) postępowania w sprawach o demoralizację - wobec osób, które ukończyły 10 lat i nie są pełnoletnie;
- 2) postępowania w sprawach o czyny karalne - wobec osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat;
- 3) wykonywania środków wychowawczych, środka leczniczego lub środka poprawczego - wobec osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej.

Przewidziane w ustawie działania podejmuje się w przypadkach, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego.

Przejawy demoralizacji:

- **dopuszczenie się czynu zabronionego,**
- **naruszanie zasad współżycia społecznego**
- **uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki**
- **używanie alkoholu**
- **zażywanie środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych**
- **uprawianie nierzędu**

Wspieranie i resocjalizacja nieletnich

Procedura postępowania do ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r.

o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

1. Dyrektor szkoły w sytuacji, gdy nieletni uczeń szkoły wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub nierealizowania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, może zastosować, środek oddziaływania wychowawczego w postaci:
  - a. Pouczenia - polega na wskazaniu nieletniemu niezgodności jego zachowania z obowiązującymi przepisami, w tym również ze statutem szkoły, oraz na wskazaniu konkretnych przepisów, których naruszył.
  - b. Ostrzeżenia - polega na wskazaniu nieprawidłowego zachowania i informacji, że w przypadku ponownego wystąpienia tego zachowania zostaną podjęte dalsze, bardziej zdecydowane środki, a także na zawiadomieniu sądu rodzinnego o potrzebie wszczęcia postępowania.
  - c. Przeproszenia pokrzywdzonego - ma zastosowanie w przypadku, gdy zachowanie nieletniego doprowadziło do szkody innej osoby (ucznia, nauczyciela, pracownika szkoły). Przeproszenie może mieć formę ustną, w obecności poszkodowanego, rodziców poszkodowanego, dyrekcji szkoły.
  - d. Przywrócenia stanu poprzedniego - ma zastosowanie w przypadku, gdy zachowanie nieletniego spowodowało szkodę materialną (np. zniszczenie sprzętu, pisanie na ścianach szkoły). Uczeń i jego prawni opiekunowie mają obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego np. naprawa sprzętu, usunięcie napisów.

e. Wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły – w takim przypadku dyrektor wyznacza czas ich trwania lub cel do osiągnięcia.

Przykładowy katalog prac porządkowych:

- Sprzątanie pracowni szkolnych - uczeń może posprzątać klasę po lekcjach lub w czasie przerw, zbierając śmieci, odkurzając podłogę i wycierając powierzchnie.
- Uprzątnięcie terenu szkolnego - uczeń może pomóc w uprzątnięciu terenu szkolnego, zbierając śmieci i liście, sprzątając plac zabaw lub boiska sportowe.
- Oczyszczanie korytarzy i schodów - uczeń może pomóc w utrzymaniu porządku na korytarzach i schodach, odkurzając, zamiatając powierzchnię i wycierając poręcze.

Prace porządkowe uczeń wykonuje po zaopatrzeniu go w odpowiednie do wykonywanych prac urządzenia, sprzęt i środki ochrony indywidualnej oraz po zapewnieniu właściwego nadzoru i bezpiecznych warunków pracy.

2. Wyżej wymienione środki oddziaływania dyrektor stosuje za zgodą rodziców albo opiekuna prawnego ucznia.
3. Zgodę lub jej brak składa się w oświadczeniu. (załącznik 1).
4. W przypadku braku wyrażenia przez ucznia lub jego rodziców zgody na zastosowanie przez dyrektora szkoły środka oddziaływania wychowawczego, dyrektor może przekazać sprawę do rozstrzygnięcia sądowi rodzinnemu w ramach normalnego postępowania w sprawach nieletnich.

Opracowanie:

Łukasz Hendzel, Maria Niedzielska, Magdalena Przybyła

Załącznik 1

Oświadczenie o wyrażeniu zgody na zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego

Ja, ... wyrażam zgodę / nie wyrażam zgody* na zastosowanie

[imię i nazwisko rodzica/opiekuna]

Środka oddziaływania wychowawczego w postaci

..... [rodzaj środka zaradczego]

przez dyrektora szkoły wobec mojego dziecka ..... ucznia klasy .....,

.....

[data i podpis rodzica/opiekuna] [data i podpis ucznia]

*Niepotrzebne skreślić

* W przypadku braku wyrażenia przez ucznia lub jego rodziców zgody na zastosowanie przez dyrektora szkoły

środka oddziaływania wychowawczego dyrektor może przekazać sprawę do rozstrzygnięcia sądowi rodzinnemu

w ramach normalnego postępowania w sprawach nieletnich.